

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PLAC-UTCA 49

Az oroszok kiűzése Magyarországból és Galiciából

Beszterce-Naszódban is tönkceverték a betörő oroszokat — Galicziai hadseregünk visszafoglalta Rzeszow várost — Przmysl előtt 40,000 orosz veszett el — A szerbek veresége Bosznia határán — A belga király megszökött Antwerpenből

Attól a perctől fogva, amikor *Höfer* vezérőrnagy jelentette, hogy csapataink megkezdtek az offenzívát, az egész vonalon ellenállhatatlan erővel nyomul előre hadseregünk az oroszok ellen. Magyarországon, Galiciában és Orosz-Lengyelországban egyképen diadalok kísérik fegyvereinket, amelyeknek pusztító tüze elől az északi óriás futva menekül mindenütt. Előre törtető katonáink nem ismernek megállást, a velük szemben álló ellenség nem képes többé akadályokkal késeltetni őket s ahol fölveszi a hárcot a mieinkkel az orosz, a bizonyos halál vagy a csufos fogság vár barbár hordáira.

A fölszabadult *Máramarosban* éppen úgy, mint az előző napokon Ungban és Beregben, egyre jobban benépesedik a magyar föld orosz halottakkal s *Erdély legészakibb völgyében*, ahová a körösmezői betörők átlopóztak, szintén orosz holttestek gulái hirdetik, hogy minden ellenséges katona, aki magyar földre teszi a lábát, a halál fia. Egy-két nap még s a megvert, összeszuzott orosz seregetesteket, a melyek hazánkba merészkedtek, lekaszálják a magyar kardok.

Gyors ütemben halad *Galicidban* is a fölszabadítás munkája. Az osztrák-magyar hadsereg merész iramban robog kelet felé, visszafelé lóditva az orosz „gőzhangert” abba az irányba, amerről jött. Csapataink egymásután hódítják vissza a galicziai nagyobb és kisebb városokat a bitortólól s a gyönyörű tartomány napról-napra nagyobb és nagyobb területén foszlik szét a muszka cár pünkösdi királysága. Baroyc—Dynow—Rzeszow jelzik ma a mi katonáink diadalutját, amelynek a fölszabadított Galicián keresztül az ellenség földjén lesz a folytatása. A cár hiába jött a harctérre, hogy föltüzelje katonái lelkét, a cár katonáinak testét-lelkét a mi fegyvereink tüze égeti és pusztítja itt, a mi birodalmunkban és Lengyelországban egyaránt, ahol a szövetséges német seregekkel vállvetve szintén fölszabadító hadjáratot folytatunk: lengyel testvéreink fölszabadításáért a moszkovita járom alól.

Egyetlen ponton kísérletezik még támadással a galicziai orosz haderő. Brzmysl vihatatlan vára ellen intézett rohamot, de az első rohamot katasztrófális pusztulással fizette meg: a przmysli külső vársáncok aknáin 40,000 orosz veszett el.

Az atyuska kedves gyermekeire: a szerbekre és a montenegróiakra ugyancsak csapást csapásra mér a monarkia hadereje. — Szerbia belsejében megállás nélkül nyomulnak előre csapataink, a Bosznia határába be-

szabadult martalócok pedig véres fejjel menekültek vissza déli seregeink elől az éhhalálba, amelynek fenyegető rémei kergették be őket hozzánk.

Mai távirataink itt következnek:

Az orosz Beszterceből is kiverték

Kolozsvár, október 8. Bethlen Balázs gróf kormánybiztos az este plakátokon közölte Kolozsvár lakosságával, hogy a Beszterce-Naszódmegyébe betört oroszokat csapataink Telcs község mellett megverték és 400 orosz katonát foglyul ejtettek. (Az Est.)

Az oroszok óriási veresége Przmyslnél

Bukarest, október 8. (Magyar Távirati Iroda.) Megbízható információk szerint az oroszok kedden Przmysl külső sáncai ellen rohamot intéztek. Egészen a drótkerítésig jutottak el, ahol ágyuk tüzebe kerültek. Ekkor az ott elhelyezett aknáknak felrobbantak, mire az oroszok visszavonultak. E támadás alkalmával az oroszok vesztesége 40,000 ember volt.

Győzelmes offenzívánk Galiciában

Budapest, október 8. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Hivatalos jelentés, kiadatott október 8-án délben, érkezett este 7 órakor.

Csapataink további előnyomulása közben az ellenséget tegnap a Przmysl felé vezető műút mentén Baroycnál, Dynowtól nyugatra visszavetettük és Rzeszowot is visszafoglaltuk, ahol ágyukat zsákmányoltunk.

A Visztula és a San szögében a menekülő oroszoktól sok foglyot ejtettünk és járművet vettünk el.

A Przmysl ellen intézett ismételt heves támadásokat fényesen visszavertük. Az ellenségnek sok ezer halottja és sebesültje volt.

A Máramarossziget melletti győzelmes harcokban a magyar és a keletgalicziai népfölkelés, valamint a lengyel legionáriusok vetélkedtek a vitézségben.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Máramarossziget visszafoglalása

Máramarossziget, október 8. — (Bud. Tud.) A városból elmenekültek visszaverték. A posta-, táviró- és vasúti forgalom helyreállott. Az oroszokkal vívott harcokban számos foglyot ejtettünk és sok ágyut zsákmányoltunk.

Máramarosszigetnél elfogott oroszok Debrecenben

A máramarosi harcokban elfogott orosz foglyok első transzportja ma utazott át a debreceni pályaudvaron.

A csoportban 47 doni és kaukázusi kozák és 276 gyalogos katona volt. A foglyokat kíséző katonák így adták elő az oroszok elfogásának történetét:

— Máramarossziget előtt a Tisza partján haladtak előre csapataink. A városban tartózkodó orosz katonaság ekkor már kivonulóban volt. Egy kozák csapat a Tisza partján portyázott s úgy látszik, nem tudták, hogy a Máramarosszigetre bevonult orosz sereg már kezdi a várost kiűriteni. Mikor a kozákok a mi csapatainkat észrevették, tüzelni kezdtek, de golyóik nem tettek kárt bennünk. Annyira merészen viselkedtek, hogy egész közelünkbe vágattak. Felállított gépfegyvereink az első soraikat lekaszálták. Kevéssel ezután üvöltésszerű hangot hallattak a kozákok, majd

a pikáik hegyére zsebkendőt tűztek fel. Parancsnokunk ismerte már ezt az orosz fogást s tovább is tüzelést vezényelt rájuk. Ekkor aztán eldobták a fegyvereiket és leugrottak lovaikról, annak jeléül, hogy a megadást komolyan gondolják. A kozákokat erre hamarosan betelepítettük a táborba.

— A gyalogos katonák a Máramarossziget körüli harcokban kerültek fogságunkba különböző csapatoktól.

A foglyok Debrecenben ellátást kaptak s délután tovább utaztak a részükre a Dunántulon kijelölt kisebb községbe.

Mit csináltak az oroszok Máramarosszigeten?

Egy debreceni állami hivatalnok tegnap érkezett vissza az ismét magyar kézre került Máramarosszigetről. Az illető igen érdekes képet festett a rövid időre oroszoktól megszállt városról. Az oroszok dicséretére legyen mondva, a városban nagy kárt nem tettek a pár napos uralom alatt. A városból el nem menekült lakosság bizott abban, hogy az orosz uralom nem fog soká tartani. Akik ott maradtak, beszélnek, hogy az utcákon alig mutatkoztak, bár bátran megjelenhettek volna, mert az orosz parancsnok megígérte, hogy nem lesz senkinek sem bántódása.

Amennyire azonban a lakosság távol tartotta magát az oroszoktól, annál inkább keresték fel az ellenséges katonák a máramarosszigetiek házáit. Nem raboltak, hanem parancsszerű hangon élelmet kértek. Az oroszok nagyon ki voltak éhezve. Amit eléjük tettek az emberek, mindent megettek, de ha a házigazda magukra hagyta őket a lakásban, kisebb tárgyakat zsebre vették.

Az orosz tiszték csak előkelő házakhoz kvártélyozták be magukat. A parancsnokló tiszt és környezete Nyegre László főispán lakosztályát foglalta le. A hivatalba is benéztek és ott találták a különféle jótékony célt szolgáló pénzt és értéktárgyakat. Az orosz tiszték nem nyultak semmihez, ellenben a pénzt egy kis szekrénybe tették és lepecsételték. A tiszték minden közhivatalba ellátogattak. Szemlélet tartottak, de intézkedéseket nem tettek. Voltak a postán is. A távirádán különféle készülékeket és vezetékeket megtekintettek, sőt sokat a hozzá nem értő tiszték megromgálták. Néhány hivatalban az ott maradt irományokat szétszórták.

Általában az oroszok nagy kárt nem tettek semmiben, csak az élelmiszereket pusztították.

Döntő csapás a Boszniába betört szerbekre

Budapest, október 8. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Hivatalos jelentés, érkezett este 7 órakor.

Boszniának az ellenségtől való megtisztítása céljából folyamatba tett akciónk további eseményekkel járt.

A montenegrói csapatokkal szemben elért és már jelzett sikereinkhez most egy döntő csapás fűződik, amelyet a Visegrádon keresztül harc nélkül betört szerb csapatokra mértünk.

Északi oszlopukat Srebrenica felől Bajina Basta felé a Drinán át már visszavetettük, miközben vonatjukat és lőszeroszlopukat elvettük. A Romanja Planica felé előrehatolt főerejüket, amely Bozanovic Milos tábornok volt hadügyminiszter parancsnoksága alatt

állott, seregünk két napos csatában teljesen megverte és az ellenség csak gyors futással menekült meg a részüinkről tervezett elfogástól. — A 11-ik népfőlkelő ezredük egyik

zászlóalját elfogtuk és több gyorstüzelő ágyút zsákmányoltunk.

Potiorek, tábornoszernagy.

A németek diadalai Suwalkiban és Lengyelországban

Berlin, október 8. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás október hó 7-én este 10 órakor jelenti:

Az oroszok támadását Suwalki kormányzóságban visszautasítottuk. Az oroszok 2700 foglyot és 9 gépfegyvert vesztek.

Lengyelországban kisebb eredményes ütközetekben Iwangorodtól nyugatra 4800 foglyot ejtettünk.

A németek győzelmei a franciák, belgák és angolok fölött

Berlin, október 8. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás október hó 7-én este 10 órakor jelenti:

A Franciaországban a hadsereg jobb szárnyán folyó harcok még nem vezettek döntésre.

A franciák előnyomulása az Argonneken és Verdun északkeleti frontján visszaverettek.

Antwerpennél a Brochen-erőd birtokunkban van.

Támadásunk átlépte a Nethe szakaszát és a belső erődökhöz közeledik.

Egy angol dandárt és a belgákat a külső és a belső erődök között megvertünk és Antwerpenre visszavetettük.

Négy nehéz üteget, 52 tábortüteget, sok gépfegyvert, közöttük angolokat is, nyílt területen elfoglaltunk.

A francia balszárny bajba jutott

Milano, október 8. A Corriera della Sera párisi jelentése szerint a párisi lapok nem kommentálják azt a hivatalos jelentést, amely szerint a franciák a balszárnyon visszavonulni voltak kénytelenek. Az ellentmondás, amely az offenzíva megkezdéséről szóló korábbi jelentés és a mostani részleges vereség között mutatkozik, nem csüggesztette el a párisiakat.

A Stampa jelentése szerint a német csapatoknak majdnem sikerült a francia állásokat a balszárnyon áttörni.

Öt-hat nap

Rotterdam, október 8. A párisi Figaro — úgy látszik — hivatalosan jelenti, hogy a franciaországi csata még körülbelül öt-hat napig elhúzódik. A német csapatok némely helyeken kimerülteknek látszanak, de a francia hadvezérek nem akarják haszontalanul fölládozni legénységüket.

Antwerpen bombázása

Frankfurt, október 8. (Bud. Tud.) — A Frankfurter Zeitung jelenti:

A németek tegnap reggel futárral megüzenték Antwerpen parancsnokának, hogy bombáznák fogják a várost és délelőtt fél tizkor megkezdték Antwerpen bombázását. A kormány délelőtt fél tizenként órakor átköltözött Ostendébe, Albert király azonban a városban maradt.

Rotterdam, október 8. Antwerpenből jelenti: A német ágyúk már a belső erődök közvetlen közelében levő falvakat lövik. A belgák most, hogy az angolok az oldalukon harcolnak, nagyobb tüzzel verkednek. Vannak, akik Antwerpen az utcákban is védeni akarják, mások azonban sejtetik, hogy a város,

mihelyt a második erődvonala elesik, meg fogja adni magát, de az angol katonák jelenléte kezeskedik róla, hogy a város nem esik el korán és harc nélkül.

A belga királyi pár elmenekült

Köln, október 8. (Magyar Távirati Iroda.) A Kölnische Zeitung jelenti:

A belga királyi pár, amelyben a királyi pár ült, Antwerpenben nagy tolongás közben átrobogott a katonai hidon és csakhamar elmenekült.

Megsebesült hercegek.

Berlin, október 8. A Wolff-ügynökség jelenti: Eitel Frigyes herceg egy ütközetben lebukott lováról és a térdén sérülést szenvedett. Joachim herceg várja a császár engedélyét, hogy az arcvonalba visszatérhessen.

Oroszország terveit Galiciában

Hogyan képzeli az orosz-lengyel szövetséget — Még-akadályozott orthodox propaganda

Berlin, október 8. A Berliner Tagblatt galíciai tudósítás alapján így írja le a már megzavart orosz berendezkedést Galiciában:

Az orosz hatóságok minden lehető elkövetnek, hogy a varsói lengyel lakosságot orosz érzelmekre bírják. Testvériségi ünnepeket rendeznek, amelyeken a legcsábítóbb ígéretek teszik a lengyeleknek. Brinssow orosz költőt Pétervárról Vasóba küldték, hogy egy banketen az „orosz-lengyel szövetséget” dicsőítse. Jaroslau „orosz” városban orosz polgárok lakomáján lengyel nemzeti dalokat énekeltek.

E manőverek ellenére Németország és Ausztria melletti szimpátia egyre nagyobb tért hódít Orosz-Lengyelországban, míg a ruszofilek befolyása csökken. Ennek a jelenségnek egyik fő oka az oroszok eljárása Galiciában. Mint ismeretes, az oroszok főparancsnoka az oroszoknak Galiciába történt bevonulásukról úgy a lengyeleknek, mint a ruthéneknek nemzeti vallásuk és nyelvük tiszteletbentartását ígérte meg. Ezzel szemben orosz lapok ma már Lembergben és Galiciában véghezvitt tervszerűen oroszító intézkedésekről számolnak be.

Lembergben jelenti a „Ruszkofje Slowo”. nak: A vasúti vonal Lembergig megint helyre van állítva, de a Woloczyska—Lemberg vonalat szélesvágányúnak építették. Az egész vasúti hivatalnoki kar oroszokból áll, akiket Oroszország belsejéből rendeltek ide. Az állomások orosz nyelven orosz felirással vannak jelölve. A délnyugati front parancsnoká-

nak rendeletére Lembergben orosz ujság, a „Wojennoje Slovo“ fog megjelenni.

A „Novoje Vremja“ írja: A szent szinódus főprokurátorának elnöklése alatt székelő speciális bizottság épen most fejezte be azokat az előmunkákat, amelyek a keletgaliciai orosz lakosság vallási életének berendezésére vonatkoznak. A bizottságnak az a feladata, hogy tehetséges ortodox lelkészeket képezzen ki, akik szervezzék Galiciában az orosz egyházat, ébren tartsák a ruthén népben a morális öntudatot és erre a célra ortodox orosz tendenciájú könyveket terjesszenek. A charkowi egyházmegyében eddig harmincöt ilyen misszionárius jelentkezett önként.

Kiewből jelenti a „Ruszkoe Slovo“, hogy itteni hazafias polgároknak az egyesülete elhatározta, hogy Lembergben egy orosz nemzeti ujságot jelentet meg. Ennek az orgánumnak az lesz a hivatása, hogy propagálja az orosz ortodox hit alapelveit és az orosz nemzeti állameszmét. Ehhez különösen illik annak a manifesztumnak a hangja, amelyet II. Miklós cár bocsátott ki, mikor az orosz seregek bevonultak Galiciába. „Halicsot és Lemberget — jelentette a manifesztum — a legrégibb ortodox és orosz városokat összekötöttük a nagy orosz császársággal. Évszázados lengyel és katolikus fogság után az orosz anyaország bekebelezi Galiciát“.

Nem csoda, ha Orosz-Lengyelország közvéleménye teljesen elfordul az oroszoktól ilyen híreknek hallatára.

Leégett az Erzsébet-malom

Nagy tűz az éjszakában — Egy tüzoltó súlyosan megsebesült az oltás közben

Hatalmas tűz pusztit ma éjszaka óta Debrecenben: pontban éjfélkor kigyuladt az „Erzsébet“-gőzmalom, amely nagyrészen elhamvadt. A nagy szélben oltásról szó sem lehetett, csupán a lokalizálás nehéz munkájába fogtak a gyorsan kivonult tüzoltók és három órai megbeszített munka után sikerült megakadályozni a tűz továbbterjedését.

A Kossuth-utcai vasúti átjáró tulsó végén, a Diószegi-ut mellett van az „Erzsébet“-gőzmalom részvénytársaság hatalmas telepe. Ma éjszaka tizenkét órakor az éjjeli őrs észrevette, hogy a malom főépületéből lángok csapnak ki. Azonnal értesítette a tüzoltóságot, amely teljes felszereléssel vonult ki a tűz színhelyére. Mire a tüzoltók kiérkeztek, már lángtengerbe borult a főépület, melyben a gépek és a sziták állottak. A veszedelmet növelte a nagy szél, amely minden irányba szétröpítette a szikrákat és a főépület tetőzetének zsaránokai s így alaposan lehetett attól tartani, hogy a szomszédos gyártelepekre is átcsapnak a lángok.

A tüzoltók látván, hogy csekély létszámuk miatt nem lesznek képesek megbirkózni a veszedelemmel, a közeli Pavillon-laktanyából katonai segítséget kértek. A kivonult katonák és a tüzoltók együttes erővel csakhamar munkához láttak. A főépület megmentésére már gondolni sem lehetett s arra kellett fordítani a figyelmet, hogy a közeli, gabonával megtömött raktárakat óvják meg a pusztulástól. Ez a törekvés azonban nem valósulhatott meg teljesen, mert a vízhiány miatt az egyik gabona-raktár lángot vetett. A tüzoltók most már teljes erejükkel ennek az épületnek a megmentésén dolgoztak, hogy a tűz át ne

csapjon innen a szomszédos raktárakba, amelyek rozsszal voltak tele. Hajnali három órára sikerült helyhez kötni a tüzet, amelynek teljes eloltása csak reggelre várható.

A tűz keletkezésének oka még teljesen ismeretlen. Valószínű, hogy a gépházából kipattanó szikra gyújtotta fel a malmot.

A tűz emberéletet is követelt áldozat. Egy bátor tüzoltó, Tani Lajos az égő főépület bejáratáig hatolt, hogy a részvénytársaság iratait megmentse. Éppen ki akart jönni a könyvekkel, amikor a tűzfal hatalmas robajjal bedőlt s a lehulló törmelék és zsaránokok Tani Lajost maguk alá temették. A szerencsétlenséget nyomban észrevették s több tüzoltó és katona mentésére siettek bátor társuknak és csakányok segítségével kihúzták a romok alól. Taninak karja két helyen eltört, azonkívül égési sebeket és belső sérüléseket szenvedett. Eszméletlen állapotban vitték el a tüzoltót a mentők a kórházba.

A debreceni segítő-akció

Téli ruhát a katonáknak!

A debreceni 3/I. hadtápszázalaj legényiségének meleg ruhával ellátására újabb adakoztak: dr. Galánffy János 20, dr. Szántó Sámuel 10.50, Debreceni Kölcsonös Segélyező Egylet 100, Szántó Győző 10, dr. Tervej Tamás 5, Abonyi Ferenc 4, dr. Nyáry Béla 2, Vág Sándor dr. 2, Löwin János 2, Általános Forgalmi Bank 100, Fisch Lajos 30, özv. Fisch Ignácné 10, dr. Magyar Simon 5, Emerich Zsigmond 5 koronát. — A már kimutatott 855 korona 50 fillérrel együtt 1161 korona. — Debreceni Kölcsonös Segélyező Egylet.

A katonák családjaiért.

Debreceni Első Takarékperselye: Bodnár Géza ur gyűjtése 15.84, id. Majoros József 20, Kapros József 20, H. N. 3, Kóti Eszter 5, Hálás köszönetünket nyilvánítjuk a segélyező bizottság nevében Török Gábor pezsgőgyárosnak, ki a jótékony célra ajándékozott 1000 üveg pezsgő eladásával beírt összegből 1000 koronát juttatott a hadbavonultak hátramaradottai részére Kontsek Géza nagykereskedő által, ki az 1000 üveg pezsgő elárúsítását díjtalanul eszközölte.

Aranyért vasat.

Arany- és ezüst tárgyakat adományoztak: Grünfeld Stefi 1 ezüst gyűrű, Feldmann Margit 1 pár arany függő, 1 arany gyűrű, Feldmann Jolán 1 ezüst lánc, 1 ezüst tü, N. N. 10 ezüst pénz, Fejér Imre 2 ezüst pénz, Ernst Böske 1 ezüst karperec, Bukovics Istvánné 1 ezüst lánc, 1 ezüst karsatt, 1 ezüst tü, özv. Németh Lajosné 1 ezüst tü, Hermann Jenő 1 ezüst óra, özv. Lakatos Imréné 1 ezüst pénz, Biró Károlyné 1 ezüst érem, arany törmelék, Biró Károly ezüst törmelék, Biró Etelka 2 arany törmelék, Kurcz Róza ezüsttörmelék, Nagy Juliska 1 arany szív, 1 ezüst lánc, Hrabeczy Anna 1 arany óra, 3 arany függő, Hrabeczy Ernő 2 ezüst óra, 1 ezüst törmelék, özv. Kovácsay Józsefné 1 ezüst tü, ezüst gombok, Öreg Béláné 1 arany óra, Öreg Béla 1 arany óra, Joó Lidi 1 ezüst zsuzsu, Kun Gyula 1 ezüst óra, Gerő Ernőné 1 pár arany függő, 1 ezüst kés, 2 ezüst pénz, Dietrich Margit 1 arany gyűrű, N. N. 1 arany lánc, 1 arany gyűrű, 1 arany függő, Kálmán Lajos 1 ezüst gyűrű, Medgyaszai Kata 1 ezüst zsuzsu, Nagy Istvánné 1 arany függő, N. N. 1 karikagyűrű, B. M. 1 ezüst gyűrű, 1 arany függő, B. X. 1 pár arany függő, Kellner Róza 1 ezüst érem, Neumann Klári 1 ezüst kanál, 1 arany zsuzsu, Dobó Nelly 1 ezüst kanál, 1 arany zsuzsu, arany törmelék, Dobó Annus 1 érem, 1 gyűrű, Dobó Böske 1 ezüst karsatt, 1 ezüst kanál, Karsai Böske ezüst törmelék, Karácsonyfalvi Tóth Károlyné 2 arany gyűrű, Fehérvári Mariska 2 ezüst gyűrű, 1 ezüst lánc, Nagy Rózsi 1 arany függő, Kohn Andor 1 ezüst zsuzsu, N. N. 1 ezüst kanál, 1 ezüst lánc, 1 arany gyűrű, Krajnik Lacika 1 ezüst karsatt,

N. N. 3 arany törmelék, Boross Mariska 1 arany gyűrű, Boross Rózsika 2 pár arany függő, 1 arany gyűrű, Steiner Terus 1 ezüst karperec, Cziczó Erzsébet 2 ezüst törmelék, Nagy Sándorné 1 ezüst érem, Nagy Endre 1 ezüst lánc, Székely Sándor 1 ezüst lánc, Grósz Margit 1 arany gyűrű, Brogida Antalné 2 arany függő, Jobbágy Róza 1 ezüst karsatt, Bródy Pál 2 pár arany függő, 4 ezüst törmelék, Gyenes Antalné 1 arany gyűrű, Gyenes Magda 1 arany gyűrű, Patai Piroška 2 ezüst, Csire Ferenc 1 ezüst óra, Kovács József 1 ezüst gyűrű, 1 ezüst tü.

A Vörös Kereszt.

A Vörös Kereszt Egylet elnöksége ezúton tudatja a közönséggel, hogy gyűjtő irodáját Hatvan-utca 1. szám alatt (Egyházi palota) újból megnyitotta és nagyon kéri a közönséget, hogy bármilyenemű adományaival a sebesült katonák élelmezését támogatni szíveskedjék.

HIREK

— A kormány fölüggeszti a gabonavámokat. Budapest, október 8. A Budapesti Tudósító jelenti: A gabonaneműek stb. árának az utóbbi időben tapasztalt rohamos és állandó emelkedése, amely a kedvezőtlen termés és a hadviselés folytán részben fokozott szükséglet dacára ily mértékben indokoltnak mutatkozik, arra indította a kormányt, hogy engedve a mindinkább szaporodó ama kiválmaknak, amelyek a gabonavámok ideiglenes felfüggesztését sürgették és számolva a fogyasztó közönség jogos igényeivel, a gabonavámok szedését felfüggeszti. Az erre vonatkozó rendelet a hivatalos lap holnapi számában fog megjelenni. A vám felfüggesztése kiterjed a gabonaneműekre, buza, rozs, árpa, zab, tengeri és hüvelyesekre, bab, borsó, lenese, továbbá a lisztre és az őrleményekre. — A kormánynak a fogyasztó közönség érdekében tett ez az intézkedése a mai gazdasági viszonyok között nem sérti a termelőosztályok jogos érdekeit sem és így bizonyára osztatlan megnyugvással fog fogadtatni.

— Városi közgyűlés előtt. Debrecen város törvényhatósági bizottságának legközelebbi közgyűlését a jog- és pénzügyi bizottság október 10-én, szombaton délután 3 órakor a városháza kistanácstermében tartandó ülésén készíti elő. Ez ülés főbb tárgyai: Tanácsi bejelentés a katonai szolgálatra bevonult városi tisztviselők és alkalmazottak fizetésének folyósítása tárgyában. — 2. Ugyanaz a várost a mozgósításból kifolyólag terhelő költségeknek a 2 millió korona függőkölcsönből fedezése tárgyában. — A gazdasági tanács jelentése a fakompetencia eltörlése tárgyában. — Gyarmathy István ohati haszonbérlet kérvénye az 1913—14-iki gazdasági és haszonbérlet-összegének 10 évi egyenlő részletekben fizetése iránt. — Csanak Jenő ohattelekházi bérlet kérvénye ugyanezen ügyben. — Az Arany Bika részvénytársaság kérvénye a bérház-csoport végleges átvétele, a biztosíték egy részének kiadása és a kereseti kimutatások összegéből visszatartott 20 százalék levonás kiutalása tárgyában. — A kebelbeli árvaszék megkeresése a Debreceni Bank r.t.-nél elhelyezett gyámpénztári betétek ügyében, ezzel kapcsolatban a városi tanács bejelentése a nevezett intézetnél elhelyezett városi pénzük ügyében.

— Szállítás a hadsereg számára. A kereskedelmi és iparkamara ezennel tudomására hozza az érdekeltségnek, hogy a cs. és kir. tartalékkórháznál Szolnokon a hus, zsemlye, kenyér, tej, liszt és egyéb élelmiszerek szállítása nyilvános árlejtés útján 1914. október 9-én délelőtt 10 óra 30 perckor a kórházparancsnokság irodájában (gyaloglói laktanya) adatik ki. Fentnevezett cikkek közül az egy hónapi szükséglet kb. 6000 kg. marhahús (a marha 4 részéből melléklet és hasrészek nélkül),

kb. 500 kg. disznóhus, kb. 1500 kg. kenyér, félfehér (fél kilogramos adagokban), fölözetlen tej és egyéb élelmiszerek a szükséglet szerint. Részletes föltételek a kereskedelmi- és iparkamaránál megtudhatók.

— **A színház megnyitása.** A debreczeni szintársulat tagjai plakátokon értesítették a közönséget, hogy megélhetésük biztosítása végett a téli színi szezont saját vállalkozásukban, mérsékelt helyárrakkal, október 10-én, szombaton megnyitják a „Mindnyájunknak el kell menni!...” című hazafias alkalmi színmű előadásával. A szintársulat névsora:

Férfiak: Mezey Béla igazgató, Balázs Bálint bariton, Faludy Károly, Kassay Károly, Várnay László komikusok, Somló Károly tenorista, László Gyula, Turay Antal hős- és jellemszínészek, Darigo I. énekes bonvivant, Harsányi Miklós, Kelemen Lajos, Fenyő Emil Szakács Árpád szerelmes és vigjátéki, Royák Nándor, Donáth Jenő karnagyok, Poprádi Árpád sugó.

Nők: Kovács Lili, Halmos Mici, Fűredy Ilonka énekesnők, Halassy Mariska, Zöldi Vilma, Sinkó Gizella, Payer Margit dráma, vigjátéki színésznők, Serfőzy Etel, Zalay Margit anya, komikáné, Járai Böske, Udvardy Emma, Kőlcsey Rózsai naiva, vigjátéki színésznők.

20 tagú ének- és tánckar, saját zenekar és műszaki személyzet.

— **A kereskedelmi- és iparkamara közgyűlése.** Ma délután fél négy órakor tartotta meg a debreceni kereskedelmi- és iparkamara Szent-Királyi Tivadar elnöklésével rendes közgyűlést. A közgyűlésen Szávay Gyula titkár és Radó Rezső segédtitkár ismertették a kamarának a háborús viszonyokhoz alkalmazkodó tevékenységét, melynek főbb irányai a következők: 1. Általános érdekgondozás. A közfogyasztás ellátása. Közmunkák. Érdekképviselések. Összevonnás. Tulkapások. Kereskedők védelme. 2. Katonai célú adatfelvételek és munkaszolgáltatások. Katonai szállítások. 3. Az élelmiszerkereskedelem szabályozása. Az élelmiszerárak statisztikája. 4. A kereskedelmi forgalom nehézségei, vasuti szállítási akadályok elhárítása, postai forgalmi könnyítések. 5. Pénz és hitelügyek. Moratóriumok. 6. Törekvések az ipari munka fentartására. — A moratóriummal kapcsolatosan élénk eszmecsere fejlődött, melyben Szántó Győző, Schwartz Vilmos, Szent-Királyi Tivadar elnök és Falk Lajos alelnök vettek részt. Ezután egyhangú határozattal alapította meg a közgyűlés a kamara jövő évi költségvetéséről. Ezenkívül ösztöndíj, vásár, különböző szabályrendelet, ipari és segélyügyekben határozott a közgyűlés.

— **Az orosz cár mentéje.** Tordáról írják nekünk: Az oroszok kárpáti betörésének híre

eljutott a Tordán és vidékén lakó román nép közé is, amely most gyakran beszél az orosz cár mentéjéről szóló mondát. — Tudtuk, hogy ez lesz a vége, — mondogatják egymás között — mégis csak beváltja egykori fenyegetését a cár és maholnap idején! A román köznépnek hagyományos babonájából eredő félelme azokra a szomorú időkre vezet visszsa, amikor az oroszok Tordán is átvonultak. A nép fantáziája szerint a szabadságharc idején az orosz cár személyesen vezette katonáit s Tordán nemcsak a várost, de a mondvilágban arany kincseiről híres tordai hasadékokat, valamint a város határában levő sóbányákat is hatalmába akarta keríteni. Szerintük a cár meg is szerezte a kincsesbánya aranykulcsát és azt mentéjébe rejtve, büszkén lovagolt serege élén Torda városán keresztül. De közben megérkeztek a híres tordai szabadsághősök, akik heves küzdelem után alaposan megugrasztották a muszkákat. Maga a cár is eszeveszett futásban keresett menedéket. Lovát megsarkantyuzva, ijedten ugratott neki a megáradt Aranyos folyónak. A habok magasra csapkodtak körülötte s a cár mentéje a folyó közepén lecsuszott a válláról. — A folyóba esett az arany kulcsal együtt. A tordai határon túl, a történelmi nevezetességű Keresztesmezőn, ezrével bámulták az oroszok futását. Az orosz cár pedig sértett büszkeséggel, dühösen kiáltott oda a népeknek: Addig meg nem halok, ha száz évig is kellene élnem még, míg a mentémért vissza nem jövök s akkor jaj lesz Tordának! — Azt hisszük, a derék románok félelme teljesen alaptalan. Az atyuskának aligha lesz mersze az arany kulcs után idejönni, mert biztosan megesnek vele, hogy mentéjét ismét beleveszítene az Aranyos folyóba.

— **A Népiroda munkásközvetítési osztályánál** október hó 8-án volt:

Munkáskínálat: Asztalos 59, ács 22, bádogos 12, borbély 9, betonos 2, cipész és csizmadia 53, cukrász 1, dajka 5, elektrotechnikus 1, fémestergályos 2, fűszeres 5, földmunkás 8, gazdasági munkavezető 17, gépész 54, géplakatos 10, gyári munkás 90, kazánfűtő 17, kályhás 1, kefékötő 9, kárpitos 5, kovács 34, kerékgyártó 21, kőműves 87, könyvkötő 1, könyvnyomdász 9, kereskedő 5, kocsis 8, kertész 2, lakatos 56, mázoló 10, mészáros 3, mindenes 17, molnár 4, mezei munkás 295, mezőgazdasági cseléd 20, napszámos 26, napszámoló 137, takarítónő 6, papucsos 2, palaföldő 1, pincér 3, rajzoló 4, reszelővágó 2, ruhafestő 1, sütő 1, magyarszabó 7, németeszabó 46, szobafestő 9, szilgyártó 1, szerelő 17, szakácsnő 7, házmeister 2, üzleti alkalmazott 60, varrónő 12. — Összesen 1232.

Vidékről
apróhirdetéseket legelőszerebb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén ellér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk

Jeligén leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság
telefon száma: Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Összfe
jeligére írjon, ha ir. Géza.

Hatvan-
utca 64. szám alatti korezmahelyiség, 40 drb marhára való i tállak és mellékkelviségek november 1-re kiad. Ertekezhetni Szepességi-utca 12. sz., a tanítónál.

A DEUTSCH-
üzletekben tescheni vaj, Andrassy vaj, iró vaj és gvenge vajas lptól turó mindennap kapható.

SZEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási raktára J. INDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Tábori borítékok
2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

Kapucédulák
bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Szónvignetta
ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Matlatur papíros
kapható a kiadóban.

Szólóprések
félárban eladók. Bethlen-u. 9.

ELADÓ
vagy
bérbe kiadó
egy jó forgalmu
lakatos-
műhely
katonasághoz bevonnás végett.
Pacsirta-u. 47.

2-3
iskolai tanulót
teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

Zománc
címtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

KIADÓ
gargon-
lakás.
Az Egyház-tér 8. sz. a házban két utcai szoba, kapu alatti külön bejárattal, butor-za vagy fresno november 1-ig kiadó. Továbbá kiadó egy kintő borpince is. Ertekezhetni ugyanott Hall Vilmos bir. végrehajtónál.

Lakbérleti szabályzat
kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Eladó
egy „Pathé” gramofon 28 nagy lemezzel féláron (150 koronáért). Kőlcsey-u. 18.

Üzemnagyoobítás folytán
nyomással

1000 szines jóminőségű boríték K 3-60
1000 finom fehér boríték „ 6-
1000 félív tüzeti levélpapír „ 7-
1000 szines levelező-lap „ 5-20
Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
DEBRECZEN, Kistemplombazár

Őszi és téli divatkelme-ajdonságok
Flanellek ↔ Mosóveledek
NAGY RAKTÁRA

URANIA
Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.
Pénteken, Szombaton, Vasárnap
október hó 9-én, 10-én, 11-én
Németek rohama Belgiumon keresztül
Szenzációs mozgóképek a mai világháborúból.
PEPITA
Hatásos dráma a spanyol-amerikai háború idejéből 3 felv.
MILLIOMOS SZOBALÉÁNY
Vigjáték 2 felvonásban.
Falkó nyaral. Kacagató.
Az alpesek barlangjai. Természeti felvétel.
Előadások este 6 órától éjjel 12-ig folytatólagos bemenettel.
!!! Rendes helyárak !!!
SZOMBATON d. u. 8-tól 5-ig és 5-től 7-ig ifjúsági előadások erre a célra gondosan megválogatott mozgóképek műsorral.

URANUS
Korona-Passzage
Telefon 3-28.
Pénteken — Szombaton — Vasárnap
október hó 9-én, 10-én 11-én
LAURA GRÓFNŐ
Szenzációs dráma 2 felvonásban.
A PROLETÁROK
Munkás dráma 2 felvonásban.
Az Adria tengerpart Gyönyörködötté felvétel. Ki az ur a házban. Bohózat.
Apa vigyázz a házra! Kacagató.
Gostello fogadása. Amerikai humoroszok.
A pápa a vatikánban. Jelenetek a X. Pius pápa életéből.
Egységos helyárak: Páholy 4 személyre 2 K 60 fillér. Zsólye, zártszék 50 fillér. I. hely 30 fillér. II. és III. hely 20 fillér.
Előadások este 6 órától éjjel 12-ig folytatólagos bemenettel.
HÉTFŐN — KEDDEN
október hó 12-én, 13-án
Teljesen új műsor !!!